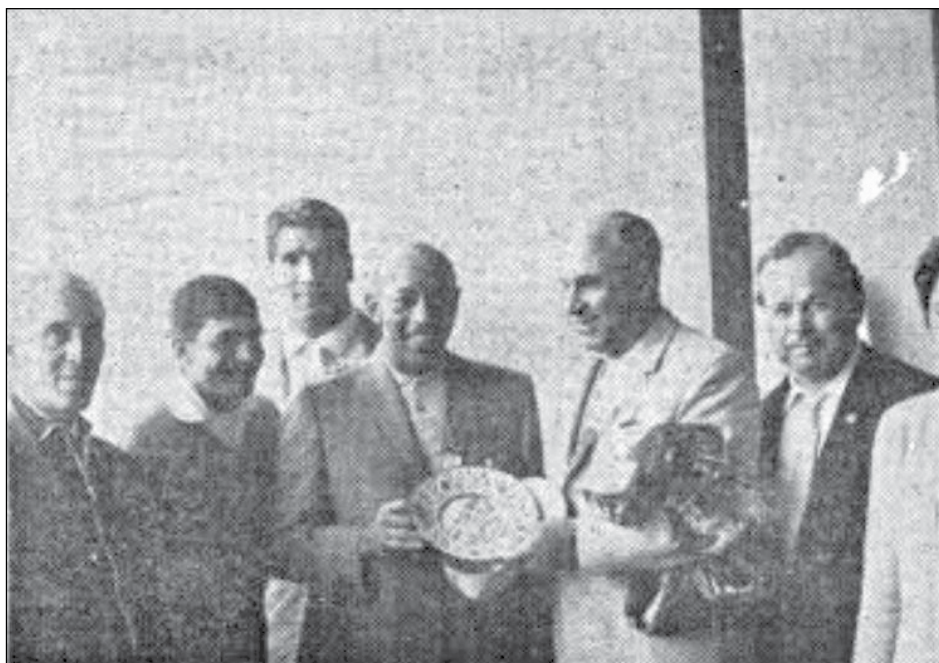

این عکس متعلق به المپیک ۱۹۶۴ توکیو است
 احمد ایزدپناه رئیس فدراسیون دوومیدانی وقت يك بشقاب نفیس بعنوان یادگاری به «جس اونس» هدیه میدهد.
 جلال کشمیری نویسنده مقاله و شرکت کننده ایرانی در پرتاب دیك پست جس اونس و در کنار کشمیری، حسین غفوری زاده شرکت کننده ۴۰۰ متر ایران ایستاده اند.

کسب کرد که اولین امتیاز المپیک فوتبالمان بود، اما بقیه رشته‌ها «تپ و تپ» باختند و بدتر از همه، شکست دلاوران کشتی ما، به‌ویژه آقا تختی بود که طعم المپیک آسیایی را برای مردم زهر کرد.

وقتی پرواز اولین دسته از شکست‌خوردگان کاروان المپیک ایران، شامل رشته‌های فوتبال، کشتی، بوکس و هالتز، در ساعت یک‌و‌ده دقیقه نیمه‌شب یکشنبه ۲۶ مهرماه ۱۳۴۳ در فرودگاه مهرآباد به زمین نشست، خیلی از تماشاگران چشمشان به دنبال قد رعناي آقا تختی بود که دیده نمی‌شد. آن روزها روزنامه‌ها چنان مسئولان ورزش کشور را سکه‌ی یک پول کرده بودند که تیمسار عباس ایزدپناه، رئیس سازمان تربیت‌بدنی، مجبور شد طی یک فرافکنی تاریخی، گناه شکست تیم کشتی را به گردن آقا بلور - رئیس قبلی فدراسیون - بیندازد که درگیری تن‌به‌تنش با فیلا، باعث شده بود آنها کمر به قتل سرداران کشتی ما بیندند. درحالی‌که در نصفه‌شب مهرآباد اگر سوزن می‌انداختید، پایین نمی‌آمد و خانواده‌های قهرمانان و بخشی از مردم، پشت در خروجی گمرک مهرآباد اجتماع کرده بودند و شعارهای دسته‌جمعی‌شان مبنی بر اینکه که «مهدی‌زاده! تختی کو؟ تختی کو؟» سقف فرودگاه را می‌لرزاند. انگار باور نداشتند که تختی آنها به‌خاطر افسردگی ناشی از شکست، همراه گروه اول به تهران نیامده و می‌خواست در معیت پرواز دوم به وطن برگردد، اما هواداران کشتی به همه‌چیز این شکست همگانی مشکوک بودند.

روزنامه‌ی اطلاعات به تاریخ ۲۶ مهرماه ۱۳۴۳، طی گزارشی از فرودگاه نوشت «تیمسار ایزدپناه، رئیس تربیت‌بدنی به خبرنگار ما گفت شکست تیم ایران به گردن آقای بلور، رئیس اسبق فدراسیون کشتی است، زیرا هنگام تصدی وی، در مسابقات جهانی آمریکا، دشمنی اعضای فدراسیون بین‌المللی را نسبت به تیم کشتی ایران برانگیخته بود و ما پس از ورود به توکیو مشاهده کردیم که فدراسیون بین‌المللی کشتی، علیه تیم ما تحریک شده و مشغول دسته‌بندی برای حق‌کشی و شکست تیم ماست. ما در آنجا احساس کردیم که روزه کولون، رئیس فدراسیون کشتی جهانی و وهبی امره، نماینده‌ی ترکیه در فیلا، نهایت کارشکنی را علیه تیم ما می‌کنند و با همه کوششی که بچه‌های ما به کار بردند، در بسیاری از مواقع حق آنها را ضایع کردند. متأسفانه دسته‌بندی‌ها در فیلا، تیم ما را که تا روز آخر به خوبی پیش می‌آمد، با اعمال نفوذ به عقب راند.» سروان عباس زندی، مربی تیم ملی، درباره‌ی باخت ایران گفت: «تنها مطلبی که می‌توانم عنوان کنم، بدشانسی‌ست. در روز آخر ما با امید فراوانی در مسابقات شرکت کردیم، ولی امید ما تبدیل به یاس شد.

استادیوم گریان از او استقبال کردند که در میان آنها ۶۲ ورزشکار و ۳۲ همراه ایرانی نیز نمی‌آشک بر گونه داشتند. اما در میان ورزشکاران رژه‌رونده، یک مردک غول‌آسا هم بود که عین خیال‌اش نبود؛ جو فریزر، همان بوکسوری که بعدها حریف محمدعلی کلی شد، درحالی‌که دهان‌اش بوی سیگار می‌داد، پسرک نماد توکیو را با بی‌اعتنایی نگاه کرد و البته چند روز بعد هم طلای سنگین‌وزن بوکس را بر گردن آویخت. وقتی کاروان ۹۵ نفره‌ی ایران تنها با دو مدال برنز به وطن برگشت، هیچکس حاضر نبود توی روی مردم نگاه کند. فوتبال به رهبری آقا فکری اگرچه بعد از شکست سخت ۴ گله از آلمان شرقی و باخت به رومانی، یک تساوی ۱-۱ با مکزیک

لغو دو المپیک نشده بود، می‌توانست رکورد خیره‌کننده‌ای از خود به جای بگذارد و هشت طلایی شود. آخرین طلای او در سن پنجاه سالگی به دست آمد.

۹- رندان، شبکلاه ما را روده‌اند:

توکیو ۱۹۶۴، اولین المپیک بود که در آسیا برگزار می‌شد. اولین المپیک که فوتبال ایران به آن راه یافت و اولین المپیک که در روز افتتاح‌اش همه اشک ریختند. سیل اشک‌ها به خاطر دیدن پسرکی چشم‌بادامی بود که آخرین مرحله‌ی حمل مشعل به استادیوم اصلی المپیک توکیو را به عهده داشت. پسرکی که در روز بمباران شهر هیروشیما توسط آمریکایی‌ها، به دنیا آمده بود. یک

موفقیت از خط پایان که در مجاورت طاق پیروزی کنستانتین قرار داشت، گذشت. ویلما رودلف، دهنده‌ی بیست ساله‌ی آمریکایی نیز اولین زن این کشور بود که توانست در یک دوره از بازی‌ها، سه مدال طلا کسب کند. او در رشته‌های ۱۰۰ متر، ۲۰۰ متر و ۴×۱۰۰ امدادی به مدال طلا رسید و در خط پایان گفت که در کودکی به فلج‌اطفال مبتلا شده بود، اما همه‌ی مشکلات را پشت سر گذاشته تا بگوید آدمی، با روح بزرگ‌اش می‌تواند هر قله‌ای را فتح کند. ستاره‌ی واقعی این بازی‌ها اما آلا در گروچ بود؛ تنها ورزشکاری که شش بار در یک رشته‌ی ورزشی در شش المپیک به مدال طلا دست یافت. متخصص شمشیربازی در رشته‌ی سابِر که اگر جنگ جهانی سبب

شادی صعود تیم ملی به المپیک توکیو